

Više se bavimo tehnikom nego ljudima

O devetom izdanju tradicionalne međunarodne znanstveno-stručne konferencije porazgovarali smo s Miranom Pavličem, predsjednikom Društva inženjera sigurnosti Ljubljane, domaćinom M&S-a 2014. koji će se održati 13. i 14. lipnja u Moravskim toplicama u slovenskom Prekmurju

[Dražen Najman]

Predsjednik Društva inženjera sigurnosti Ljubljane Miran Pavlič strastveni je sportaš. Hobi su mu jedriličarstvo, tenis, skijanje i košarka, svoju aktivnost van profesionalnih zadaća upotpunjuje čestim putovanjima, nastupima i natjecanjima, a njegovo sudjelovanje u okupljanjima struke krase pomalo nekonvencionalni nastupi i pojava. Međutim, razlog našeg razgovora s Pavličem nije njegova predanost rekreativnom sportu u slobodno vrijeme, već priprema i organizacija 9. Međunarodne znanstveno-stručne konferencije "Menadžment i sigurnost" koja ove godine prvi puta 'izlazi' van hrvatskih granica, i to baš u susjednu Sloveniju. Naime, za mjesto održavanje M&S-a 2014. odabran je hotel Vivat u Moravskim Toplicama kod gradića Murske Sobote, u pitoresknom okružju istočne slovenske pokrajine Prekmurje, dok je

za temu konferencije određeno "Kontroliranje i sigurnost" što je peta, ujedno i posljednja tema višegodišnjeg programskog ciklusa "Osnovne funkcije menadžmenta i sigurnost".

Stanje struke u Sloveniji i u regiji "Internacionalizacijom konferencije 'Menadžment i sigurnost' te pomacima u razvoju organizacije skupa želimo pojačati znanstvenu raspravu, sudjelovanje i interes struke zaštite na radu po pojedinim državama, a na razini regije želimo 'raširiti' djelovanje inženjera sigurnosti. Stoga se, nakon Slovenije, idućih godina očekuje održavanje M&S-a u drugim zemljama iz kojih dolaze naši predavači", rekao nam je Pavlič koji od početaka aktivno sudjeluje u pripremi i provedbi ovog tradicionalnog skupa inženjera sigurnosti. Kao što smo naveli, deveto izdanje M&S-a predviđeno je za 'kontroliranje' koje objedinjuje i sve uloge menadžmenta (informacijske, interpersonalne, odlučivanje) i sve funkcije sigurnosti (zaštita, obrana i spašavanje). Kontroliranje se, naime, odnosi na sva područja suvreme-

ne poslovne i javne sigurnosti ljudi, imovine i okoliša (zaštita na radu, zaštita od požara i eksplozija, zaštita okoliša, tjelesna i tehnička zaštita osoba i imovine, civilna zaštita, obrana, zaštita informacijskih sustava, financijska zaštita, osiguranje i sl.), kao i na međunarodne norme za sustave upravljanja sigurnošću i rizicima. Zanimalo nas je od Pavliča dobiti odgovor na pitanje o trenutnom stanju zaštite na radu u Sloveniji, na što se on osvrnuo riječima: "Struka trenutnim stanjem nije zadovoljna, niti su zadovoljni radnici. Za to je djelomično kriva struka, no ponajviše sustav zaštite na radu kakvog danas imamo u državi. Greška je napravljena prije 20-ak godina kada se zauzeo stav da će tržište napraviti svoje i da će na tržištu opstati najbolji, a što će podići kvalitetu na području rada. Međutim, to je u konačnici dovelo do toga da na tržištu prolazi samo najjeftinije. Uz to, velike teškoće struci u Sloveniji predstavlja to što se pitanjima zaštite i zdravlja na radu može baviti gotovo svatko, a degradirali su nam stručni ispit iz zaštite na radu. Iz tog razloga moram primijetiti, kada je

u pitanju struka u regiji, kako Hrvatska, Makedonija i Srbija imaju bolje zakonodavstvo po pitanju zaštite na radu. U Sloveniji je skoro sve 'otvoreno'. Ima i neložičkih propisa. Primjerice, zahtjeva se da se mora permanentno obučavati inženjer sigurnosti na radu, koji obavlja stručne poslove zaštite na radu za druge poslodavce, a isto ne treba inženjer sigurnosti na radu, koji obavlja te iste radove za svog poslodavca. Potom kod nas (u Sloveniji, op. a.) više nemamo odbore za zaštitu na radu po tvrtkama, a imali smo ih još prije stotinjak godina. Što se tiče odbora dokazano je da tvrtke i poduzeća s organiziranim odborima imaju bolje rezultate na području sigurnosti na radu. Osim toga već (pre)dugi niz godina čekamo na osiguranje za povrede na radu i profesionalne bolesti te uvođenje sistema bonus-malus, koji bi poticao poslodavce za sigurnost na radu". Pavlič je dodao da je ipak najveći problem u tome što je dobar dio inženjera sigurnosti u Sloveniji danas bez posla.

Savjetnik zaštite na radu u Sveučilišnom kliničkom centru u Ljubljani drži da su potrebne i promjene u obrazovnom sustavu inženjera sigurnosti. "Nekada smo imali samostalnu školu za zaštitu na radu i obveznu studentsku praksu, dok sada obrazovni program na fakultetu nije baš najbolje prilagođen uvjetima na tržištu. Ponekad se dobije dojam da se program prilagođava stručnoj spremi profesora, a ne potrebama tržišta, poslodav-

ca i veće zaposlenosti inženjera sigurnosti. Iako je za 90 posto nezgoda na poslu odgovoran čovjek, više se bavimo tehnikom nego ljudima, njihovim ponašanjem na poslu i van njega, komunikacijskim vještinama, andragogikom, psihofizičkim nasiljem i stresom, koji je među radnicima sve prisutniji. Dakle, trebamo raditi na tome da se programi na fakultetima prilagode mladim inženjerima koji će danas-sutra izaći na tržište. Slikovito za ovo može poslužiti primjer predmeta 'Zaštita na gradilištu' kojeg danas više nema u nastavnom programu u Sloveniji, tako da nijedan fakultet u Sloveniji ne provodi takvu vrstu obrazovanja za kojim itekako ima potrebe", navodi naš sugovornik.

Za 90 posto nezgoda na poslu odgovoran je čovjek, a malo obraćamo pažnju na njegovo ponašanje na poslu i van njega, komunikacijske vještine, psihofizičko nasilje i stres, koji su među radnicima sve prisutniji

Pavlič smatra da treba redefinirati neke zakonske okvire i druge uvjete. Treba raditi na regulativi te na programima preventive i aktivnog i reaktivnog nadzora-kontrole, a što će i biti tema na ovogodišnjoj konferenciji M&S. Dotaknuo se još inspektora rada koji po njemu trebaju biti manje savjetodavno, a više tijelo za striktan nadzor i kažnjavanje nepravilnosti: "Ionako često čujemo njihove isprike da ne mogu obavljati još temeljitiji nadzor jer ih je zaposleno premalo". Savjetodavno tijelo po njemu mogu biti baš inženjeri zaštite na radu, koji često rade i poslove internog nadzora sigurnosti na radu.

Europsko društvo inženjera sigurnosti

S obzirom na utemeljenje i rad Europskog društva inženjera sigurnosti (The European Society of Safety Engineers) kolike su mogućnosti daljnje suradnje menadžmenta i inženjera sigurnosti na razini regije i šire, zanimalo nas je dobiti odgovor upravo od Pavliča koji je u spomenutom društvu izabran među dopredsjednike ESSE-a. Pitanje suradnje zanimalo nas je i s teorijske i s praktične strane. "Mogućnosti su velike jer Društvo okuplja stru-

Organizacijski detalji konferencije u Prekmurju

U dva dana (13. i 14. lipnja) na 9. konferenciji M&S bit će prezentirano 45 radova iz 'pera' 75 autora iz pet država, uz tri odabrana pozvana predavača. Radovi s međunarodnom recenzijom u cijelosti će biti objavljeni u tiskanom Zborniku konferencije. Organizator konferencije je Europsko društvo inženjera sigurnosti, a organizator-domaćin je Društvo inženjera sigurnosti Ljubljana. Suorganizatori skupa su Fakultet za menadžment iz Kopra Sveučilišta Primorska iz Slovenije te Fakultet za primijenjenu sigurnost iz Srijemskih Karlovaca Sveučilišta Educons iz Srbije. Svim fazama pripreme i održavanja Konferencije upravlja tročlani Međunarodni menadžment konferencije: dr. Vesna Nikolić, mr. Miran Pavlič i mr. Josip Taradi.

ku iz više europskih zemlja, a u planu su nam razne aktivnosti. Što se tiče projekata u ovoj godini tu su simpozij "Odbor za zaštitu na radu" u Zagrebu, pristupanje ESSE-a međunarodnoj mreži organizacija za zaštitu na radu i sigurnost zdravlja, potom konferencija M&S u Sloveniji, sudjelovanje na 20. svjetskom kongresu zaštite na radu i zaštite zdravlja u Frankfurtu u Njemačkoj, priprema i tisak prvog broja časopisa 'Europski inženjer sigurnosti', izrada programa za projekt 'Certificirani europski inženjer sigurnosti', prvi Europski susret inženjera sigurnosti u Srbiji i neki drugi projekti. Namjera Društva je raditi na 'približavanju' okvira za struku na razini regije i šire, potom raditi na što većem ujedinjenju stručnim ispitima, nastavnim programima u našim državama, te na izradi preporuka, metodologija i standarda na području sigurnosti na radu pod okriljem ESSE-a", poručuje član vodstva konferencije. ■

O Društvu inženjera sigurnosti Ljubljane

Društvo inženjera sigurnosti Ljubljane (Društvo varnostnih inženirjev Ljubljana - DVILJ) službeno je formirano 14. listopada 1955. godine, a inicijatori osnutka bili su Ludevik Kavš i Zlatko Sorman. Društvo organizira konferencije, seminare, izložbe i stručne skupove za profesionalce koji rade u području sigurnosti i zaštite na radu. DVILJ je 2008. godine dobio status društva koje djeluje u javnom interesu, a danas je najstarija i najveća organizacija stručnjaka s područja sigurnosti na radu u Republici Sloveniji. Osim toga, Društvo je 2013. godine sudjelovalo u osnivanju Europskog društva inženjera sigurnosti ESSE, a što se tiče aktivnog članstva Miran Pavlič je naveo da "DVILJ trenutno ima oko 200 članova na ljubljanskom području".